

Temat 3: Znaczenie orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w procesie legislacyjnym

1. Rozbudowany opis szkolenia: cele dydaktyczne i zakres merytoryczny szkolenia (treść), sposób realizacji zajęć (metody)

1.1. Cele dydaktyczne:

Poszerzenie wiedzy dotyczącej znaczenia orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego dla procesu legislacyjnego, omówienie skutków orzeczeń Trybunału. Omówienie znaczenia orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w zakresie merytorycznym oraz w zakresie proceduralnym. Zaprezentowanie przykładów wpływów orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego na procedurę legislacyjną.

1.2. Zakres merytoryczny szkolenia (treść):

Skutki orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego

Znaczenie orzecznictwa TK w zakresie merytorycznym, m.in.:

- zasady ustroju
- status jednostki
- konstytucyjne organy państwa

Znaczenie orzecznictwa TK w zakresie proceduralnym:

- zasady prawidłowej legislacji

Wpływ orzecznictwa na procedurę legislacyjną

Rola i znaczenie uprawnień sygnalizacyjnych Trybunału Konstytucyjnego

Omówienie konkretnych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego dotyczących zasad prawidłowej legislacji (np. orzeczenia wydane w sprawach: K 1/94, K13/01, K 1/95, K 24/00, K 27/98).

1.3. Sposób realizacji zajęć (metody):

Praca z materiałem, dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków.

2. Forma prowadzenia kursu: wykład.

3. Wymagania wstępne:

Pracownicy urzędów obsługujących organy władzy publicznej, zajmujący się tworzeniem i opiniowaniem regulacji prawnych, w szczególności:

- legislatorzy
- uczestnicy aplikacji legislacyjnej
- nie legislatorzy, (w tym także pracownicy tzw. departamentów merytorycznych) realizujących zadania w ramach procesu legislacyjnego

posiadający ponad 3 lata doświadczenia w wykonywaniu zadań z zakresu legislacji.

W przypadkach określonych przez prowadzącego – zapoznanie się treścią rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (ZTP) (Dz.U.2016, poz.283).

4. Efekty kształcenia:

- opanowanie lub utrwalenie wiedzy o znaczeniu orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego dla procesu legislacyjnego, nabycie umiejętności formułowania przepisów w sposób zgodny z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego w celu wytworzenia dobrych praktyk w zakresie konstruowania norm prawnych
- umiejętność zaprezentowania w sposób przejrzysty i rzeczowy orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego dla danej kwestii, zrozumienia znaczenia orzecznictwa TK, wykorzystania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego do analizy projektowanych aktów normatywnych.

5. Źródła i literatura przedmiotu

Biernat T., *Legislacja. Analiza procesu*, Kraków 2016

Działocha K., Zalański T., *Zasada prawidłowej legislacji jako podstawa kontroli konstytucyjności prawa*, „Przegląd Legislacyjny” 2006, Nr 3

Proces prawotwórczy w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego dotyczące zagadnień związanych z procesem legislacyjnym - Opracowanie Biura Trybunału Konstytucyjnego dostępne na stronie internetowej Trybunału Konstytucyjnego w katalogu Publikacje/e-publikacje, adres: <http://www.trybunal.gov.pl/publikacje/e-publikacje>

Działocha K., *Wpływ Konstytucji i orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego na tworzenie ustaw. Raport Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów*, Przegląd Legislacyjny 2006, XIII/1 (53)

Zalański T., *Zasada prawidłowej legislacji w poglądach Trybunału Konstytucyjnego*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2008

Proces prawotwórczy w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego Wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego dotyczące zagadnień związanych z procesem legislacyjnym, Warszawa 2013
http://www.trybunal.gov.pl/epublikacje/download/proces_prawotworczy.pdf

Czeszejko-Sochacki Z., *Zasady techniki prawodawczej w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego*, „Przegląd Legislacyjny” 1997, Nr 2

Spyra T., *Zasada określoności regulacji prawnej na tle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego i niemieckiego Sądu Konstytucyjnego*, „Transformacje Prawa Prywatnego” 2003, Nr 3

Piotrowski R., *Wpływ orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego na tworzenie prawa (w:) Prawo i ład społeczny. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesor Annie Turskiej*, Warszawa 2000

Zwierzchowski E., *Sądownictwo konstytucyjne a zgodne z konstytucją stanowienie i stosowanie prawa (w:) Prawo i kontrola jego zgodności z konstytucją*, red. i wstęp E. Zwierzchowski, Warszawa 1997.